

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

АНАЛИЗ И ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ ОБЩИНА БОТЕВГРАД

ФОНДАЦИЯ „СОЦИАЛНИ НОРМИ“

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление 2014 -2020“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Фондация „Социални норми“ носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или на Управляващия орган.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

Съдържание:

1.	Описание на настоящата ситуация.....	3
2.	Анализ на социалната политика, осъществявана от Община Ботевград.....	4
3.	Диференциация на социалната политика, осъществявана от Община Ботевград.....	6
3.1.	Услуги за деца.....	6
3.2.	Услуги за възрастни.....	8
3.3.	Социално подпомагане на нуждаещи се лица.....	9
3.4.	Реализирани проекти.....	10
4.	Идентифицирани нужди.....	13

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

1. Описание на настоящата ситуация

Община Ботевград се намира в Западна България и е една от основните общини в Софийска област. Има 13 населени места с общо население 35 383 по данни на НСИ към 10.2015г. Общината се състои от един град- Ботевград /общински център/ и 12 села – Боженица, Врачеш, Гурково, Елов дол, Краево, Липница, Литаково, Новачене, Радотина, Рашково, Скравена и Трудовец.

През последните години естествения и механичен прираст за община Ботевград е отрицателна величина, като броя на починали и изселени лица надвишава този на родените и заселени. Наблюдава се и тенденция към застаряване на населението на община Ботевград. Все още преобладаващата възрастова група е населението в активна трудова възраст.

Община Ботевград има изградена много добра инфраструктура, която в годините се осъвременява и модернизира. Това гарантира добро социално-икономическо развитие на общината в бъдеще и възможности за нови инвестиции.

Демографското остаряване на населението, поставя допълнителни изисквания пред структурата на здравни потребности, поради обстоятелството, че възрастните хора са носители на повече от едно хронично заболяване.

Здравното обслужване на населението се осъществява чрез отделните звена на здравната система-доболнична и болнична помощ.

2. Анализ на социалната политика, осъществявана от Община Ботевград

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

В своята стратегия за социални услуги Община Ботевград извежда и анализира следните приоритетни групи:

Деца, отглеждани извън биологичното семейство:

- Деца, настанени в специализирани институции. Анализът на настанените в СИ деца обособява следните подгрупи, които изискват планиране на допълнителни мерки: деца, изоставени на ниво родилен дом, деца, чиито родители живеят извън общината и/или са с неизвестно местонахождение и деца, настанени в СИ извън общината.
- Деца, отглеждани в приемни семейства и при близки и роднини.

Деца, отглеждани в семейството:

- Деца, с увреждания, отглеждани в семейна среда.
- Деца, отглеждани в семейства в риск – многодетни и непълни семейства, семейства от етнически общности в неравностойно положение, семейства в бедност, семейства с липса на жилище или в лоши жилищни условия, дисфункционални семейства.

Други деца в риск идентифицирани в стратегията за социални услуги на Община Ботевград:

Деца с противообществени прояви и девиантно поведение

В тази група се включват деца, просещи, проституиращи, със зависимо поведение, отпаднали от училище, с извършени престъпления и противообществени прояви. Основните фактори за извършване на противообществени прояви от деца са: занижен родителски контрол и липса на здрава семейна среда; слаба връзка родител - дете; психо-травмиращи семейни взаимоотношения; неблагоприятна приятелска среда; микросоциална и педагогическа занемареност; деформация в ценностната система.

Деца, необхванати от училище

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г. съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01– „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на социалната политика“

При съвременната политика в образователната система се наблюдава от една страна силен стремеж за прибиране и задържане на децата в училище, а от друга - изнасяне на прекалено оптимистични и може би не достатъчно достоверни данни за необхванати деца, отпаднали или заплашени от отпадане от училище. Увеличаващата се неграмотност и разрастващия се брой на лица с нисък образователен статус, които са „основен ресурс“ на почти всички останали рискови групи правят проблема с тази рискова група все по-сериозен. Необходима е силна синхронизация на усилията на всички ангажирани страни за решаване на проблема както и сериозни превантивни мерки.

Деца със специални образователни потребности

Сравнително не голяма рискова група, която изисква различен подход, фокусиран върху индивидуалната работа. Проблемите се решават с различни подходи и методи чрез осигуряване на ресурсни учители, специални педагози, логопеди, психолози, работа с педагогически съветници, включване в различни програми и проекти и обучение и възпитание в помощни училища. Необходим е възможно най-пълно обхват на прилагането на различните мерки, с цел превенция от попадането на тези деца в други рискови групи.

Деца на непълнолетни родители

Тази рискова група е характерна предимно за ромската етническа общност и обикновено се обяснява със специфичните етнoсни характеристики и традиции. Всъщност, тя в по-голяма степен е проблем на ниския образователен и здравен статус и най-вече на липсата на адекватно полово образование и семейно планиране. Необходими са комплекс от мерки, прилагани в синхрон от образователната и здравна система, както и от страна на всички органи и институции, имащи отношение към този проблем.

Деца в многодетни социално слаби семейства

Децата в многодетните социално слаби семейства са в състояние на риск от попадане във всички видове рискови групи. Основно те не посещават редовно или отпадат от училище, не ползват услугите на здравната система и често попадат в зависимост на всякакви отрицателни фактори.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

Най-често децата от социално слабите многодетните семейства са тези, които влизат в институции, извършват кражби, упражняват насилие, просят или проституират.

Възрастни с увреждания:

Хората с различни видове увреждания са неделима част от обществото. В резултат на редица обективни фактори, генетична обремененост, трудови и битови злополуки, катастрофи, бедствия и други, броят на тези хора е относително голям. В резултат на всичко това хората с влошено здравословно състояние често стават хора с увреждания. Така не малка част от хората с увреждания, особено самотните водят изключително тежко и трудно съществуване.

Самотни стари хора

Това е характерна и значително увеличаваща се рискова група в резултат на редица икономически, социално-демографски и миграционни процеси. Населението в активна трудоспособна възраст се оттегля от малките населени места и търси трудова реализация в големите градове. В малките населени места, предимно в селата, остават много на брой самотни хора и възрастни семейства. Попаднали в това състояние самотните възрастни хора са основа част от хората, които са настанявани в институции или попадат в групата на хората с увреждания.

3. Диференциация на социалната политика, осъществявана от Община Ботевград

3.1. Услуги за деца

Център за социална рехабилитация и интеграция - Форма на почасова подкрепа, свързана с извършване на рехабилитация и социални и психологически консултации, съдействие за професионално ориентиране и реализация, възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване, включително за хора със зависимости. Потребители на социалната услуга в общността са деца и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г. съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01– „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на социалната политика“

младежи с увреждания като капацитетът е 30 деца и младежи. Акцент в работата на специалистите е подкрепа на лица от различни рискови групи, чрез целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване. Също така социализиране на деца и младежи с увреждания, подпомагане личностното им развитие и надграждане на предоставяните услуги от общината и НПО.

Дневен център - Форма за подкрепа на деца, младежи с трайни увреждания, в които се създават условия за обслужване, отговарящи на ежедневните и рехабилитационните им потребности, както и на потребностите от организация на свободното време. Потребителите се подпомагат от професионалисти с цел социално включване и превенция на настаняването им в специализирана институция. Потребители са 20 деца и младежи с увреждания. Основните цели на предоставянето на социалната услуга са: подкрепа на лица от различни рискови групи, чрез целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване; социализиране на деца и възрастни с увреждания, подпомагане личностното им развитие и надграждане на предоставяните услуги от община Ботевград чрез изпълняването на комплексни социални дейности – логопедична терапия, кинезитерапия, конна езда, трудотерапия, арттерапия, социална, педагогическа и психологическа подкрепа; комплексно въздействие, водещо до възстановяване и развитие на увреденото дете/лице чрез мултидисциплинарен подход, осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

Приемна грижа - Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство. Целева група са 18 деца с увреждания и без увреждания от общините Правец и Ботевград. Настаняването и отглеждането на дете в приемно семейство има за основна цел да гарантира правото на детето да расте и да се развива в семейна среда. Също така да осигури за определен период от време сигурна и безопасна семейна среда за детето, която да допринесе за неговото пълноценно физическо, психическо и емоционално развитие; Услугата следва да допринесе за превенцията на институционализацията на деца и осигуряване на подкрепа за биологичните родители в кризисни ситуации; акцент в работата е и подготовка на детето за самостоятелен живот и обучение/развиване на социални умения;

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01-
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

Център за настаняване от семеен тип - Място за живот в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица - не повече от 15. Центърът може да се ползва в комбинация с други социални, здравни, образователни и други услуги и в съответствие с потребностите на настанените лица. Услугата е разпределена в две сгради за общо 28 деца и младежи с умствена изостаналост. Социалната услуга следва да осигурява качество на живот, което гарантира пълноценното физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всеки потребител в естествената за него среда, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

3.2. Услуги за възрастни хора

Дом за стари хора - Специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица. Потребители са лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл. 68, ал. 1 – 3 от Кодекса за социално осигуряване, включително на онези от тях, които са с физически увреждания и имат процент намалена работоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Капацитетът на услугата е 60 лица. Основен акцент на работата с ползвателите е гарантиране равноправното им положение и преодоляване на изолираността, чрез създаване на условия за интегриране в обществото. Това трябва да съответства на техните желания и способности, пълно зачитане на достойнството, убежденията, потребностите и неприкосновеността им, както и правото им да взимат решения, засягащи качеството на техния живот и предоставяните грижи. Това ще улесни пълноценният им начин на живот.

Домашен социален патронаж - Комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от потребителя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства и съоръжения; битови услуги и др. Обхваща 100 лица в пенсионна възраст и хора с трайни увреждания. Целите са краткосрочни и дългосрочни и включват осигуряване помощ и подкрепа, насочена към организиране на бита на възрастните хора и лицата със специфични потребности. Акцент в предоставянето на услугите е запазването по-дълго време в тяхната обичайна домашна среда, ограничаване на социалната изолация и предотвратяване

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г. съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01– „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на социалната политика“

настаняването в институция по отношение на хората, които ползват услугите.

Обществена трапезария - Форма на социална услуга, насочена към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами. Услугата се предоставя и финансира по реда на Оперативна програма „Храни“ и за всяка община са определени различни приоритетни целеви групи. Община Ботевград е фокусирала услугите към следните категории лица: -самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии;-лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях. Задължително условие е да има и определена група лица, на които да се раздаде неполучен топъл обяд - майки / осиновителки/, които получават месечни помощи за отглеждане на дете до 1 година. Важно е да се отбележи, че услугата не включва само предоставяне на готова храна за лицата, но прилагане на т.нар. съпътстващи мерки, което да надгради менюто от предоставяни услуги. Водещ принцип при предоставянето е поставянето в „центъра“ нуждите и потребностите на „отделния човек“ при осигуряването на дейности, допринасящи за социалното приобщаване на най-нуждаещите се лица.

3.3. Социално подпомагане на нуждаещи се лица

Освен традиционното социално подпомагане, което нуждаещите се лица получават чрез Дирекция „Социално подпомагане“ съгласно Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане, както и Закона за месечни помощи за деца, Община Ботевград има своя социална политика на финансово подпомагане и насърчаване, която се изразява в следното: подпомагане на деца и семейства в риск, възрастни хора с увреждания, военноинвалиди и други уязвими категории от населението. За целта има комисии, които ежегодно определят приоритетите, разглеждат документите и изготвят съпътстващата документация.

За 2018г. общината е отделила близо 620 000 лв. собствени средства за социални дейности, както следва:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

- 101 900 лева са изплатени на 232 майки за техните новородени деца, 35 000 лева за летен отход на 170 ученици, 17 250 лева за Великденски помощи на 345 пенсионери;- по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината.
- 2700 лева за безплатни профилактични прегледи на 270 жители на общината в пенсионна възраст; - по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината.
- С 13 550 лева са подпомогнати 21 жители на общината с инцидентно възникнали нужди /предимно за лечение/; - по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината, след разглеждане на документите от комисия, назначена от кмета на общината.
- Шестима ветерани от войните са подпомогнати финансово със сумата от 6500 лева;- по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината.
- Изплатени са 2855 лева еднократно финансово подпомагане на 29 деца с изявени дарби; - по общинска програма за закрила на деца с изявени дарби
- Община Ботевград осигурява безплатен транспорт на ученици и хора в пенсионна възраст; - с държавно финансиране
- 430 000 лева са осигурени от бюджета на общината за заплащане на таксите на 5-6 годишните деца в задължително предучилищно обучение в детските градини, както и 50% от дължимата такса за детска градина и детска ясла на децата до-5 годишна възраст; - по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината.
- С 10 000 лева е подпомогната дейността на пенсионерските клубове; - по Решение на Общински съвет всяка година в бюджета на общината.

3.4. Реализирани проекти

Реализираните проекти са поставени в отделен раздел, защото тяхното изпълнение е зависимо от финансиране за определен период от време. Работата по проекти е с краткотраен характер, но Община Ботевград успява да надгради всеки проект и да го превърне в устойчива практика,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01-
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

което е положителен атестат за социалната политика, реализирана от общинското ръководство. Това означава от една страна, че идентифицираните нужди са правилно установени и към тях са адресирани правилните мерки. От друга страна устойчивостта на проектите показва, че общината следи изпълнението на проектите, прави нов анализ на успехите и постигнатите резултати и насочва усилия към осигуряване на балансирана и стабилна социална политика.

В последните четири години общината реализира следните проекти в социалната сфера:

-Проект „Предоставяне на социални услуги в община Ботевград”, финансиран по договор BG05M9OP001-2.002-0255-C01 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“. Стойността на безвъзмездната помощ е 499 995,00 лева, от които 424 995,75 лева европейско, а 74 999, 25 лева е национално съфинансиране. Общата цел на проекта е: Подобряване качеството на живот и осигуряване на достъп до услуги за социално включване в отговор на комплексните потребности на хора с увреждания и хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване от община Ботевград. Постигнатите резултати от изпълнение на проекта са: Разширяване на възможностите за подобряване качеството на живот на хората от уязвимите групи и/или техните семейства, като се насърчават равните възможности на уязвимите групи и се разширява обемът, многообразието и целенасочеността на социалните услуги, предоставяни в общността. Нарастване интереса и утвърждаване на услуги в общността – „Личен асистент”, „Домашен помощник”, „Административни услуги”, „Психо-социално консултиране”.

-Проект „Подобряване достъпа до заетост и предоставяне на социални услуги за уязвими лица”, финансиран по договор BG05M9OP001-2.005-0035-C01 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“. Стойността на безвъзмездната помощ е 391 157,36 лева, от които 332 483,76 лева са европейското, а 58 673,60 лева е национално съфинансиране. Целите на проекта са: Създаване на условия за заетост за хора с увреждания, чрез осъществяване на комплекс от мерки, основани на идентифицираните нужди и проблеми на целевите групи. Увеличаване броя на започналите работни места над 54 годишна възраст, чрез прилагане на мерки за активно приобщаване и подобряване на трудовата им пригодност. Прилагане на интегриран подход спрямо икономически неактивни лица, хора с увреждания и техните семейства, както и

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г. съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01– „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на социалната политика“

възрастни в риск. Постигнатите резултати от изпълнение на проекта са: Осигуряване на максимална прозрачност в процеса на изпълнение и управление на проекта. Придобити основни умения за активно поведение и самостоятелност в работна среда. Увеличаване на броя на членовете на семейства на хора с увреждания, които са започнали да търсят работа или са в заетост, след предоставени мерки за социално включване. Нарастване на заетостта и икономическата активност и повишаване уменията на работната сила. Постигане на съответствие между изискванията на трудовия пазар и професионална квалификация. Намаляване общия ръст на безработица в региона и връщане на пазара на труда на лица с увреждания. Постигнато ниво на социални и трудови умения и професионална квалификация за включване на пазара на труда за 6-те обучени и преквалифицирани лица.

-Проект „Предоставяне на социалната услуга Център за социална рехабилитация и интеграция в Ботевград“, финансиран по договор РД 04-39 от 01.04.2016г. с Фонд „Социална закрила“. Стойността на проекта е 18 900,00 лв., като с реализацията му се поставя началото на предоставяне на услугата ЦСРИ като делегирана от държавата дейност. Целта на проекта: е подкрепа на индивидуалното развитие, поддържане и придобиване на нови способности и самостоятелност на деца с различни вид и степен на увреждане. Постигнатите резултати от изпълнение на проекта са: Обхванати 30 деца с увреждания в социалната услуга Център за социална рехабилитация и интеграция. Изявяване на себе си и своите уникални качества чрез участие в съответните терапевтични дейности. Повишаване на социалните умения, общуването между връстниците и цялостното развитие на децата с увреждания, обхванати от проектните дейности. Насърчаване прякото участие в дейностите на всички представители на целевата група, с цел придобиване на умения за самостоятелен живот, създаване на реални условия за интеграция и социализация на децата с увреждания. Свеждане до минимум броя на децата, които се нуждаят от посещения в помощно училище и утвърждаване обучението им в масови училища.

-Проект "Осигуряване на топъл обяд в община Ботевград", финансиран по договор BG05FMOP001-3.002-0196-C04 по Оперативна програма „Храни“. В рамките на проекта ежедневно в работни дни 170 лица получават топъл обяд, като стойността на безвъзмездната финансова помощ е 359 198.42 лева.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г. съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01– „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на социалната политика“

4. Идентифицирани нужди

- Наблюдава се намаляване на броя на потенциалните болногледачи и медицински сестри поради намаляване на броя на трудоспособното население и засилени миграционни процеси. Доброто здраве представлява актив и е източник на икономическа и социална стабилност. Здравето има решаващо значение за намаляване на бедността като същевременно допринася за устойчивото развитие. Най-важното – доброто здраве, вече не може да се разглежда като резултат от дейността на един единствен сектор – здравеопазването. Всички политики за насърчаване на здравето и социалното благосъстояние в напреднала възраст следва да са ориентирани към предотвратяването на самотата и изолацията, като подкрепата от семействата и връстниците играе ключова роля. За целта съществуващите здравни и социални услуги трябва да бъдат адаптирани към основните нужди на възрастните хора, за да бъдат независими и да останат колкото може по-дълго време в тяхната обичайна, т.е. обхващаща няколко поколения среда.

- За възрастните хора с хронични заболявания и трайни увреждания следва да се осигурят специализирани грижи в домовете, включващи предоставяне както на медицински грижи, така и социални услуги, подпомагащи лицата за справяне с ежедневни дейности от бита (поддържане на хигиената в дома, хигиена на тялото, хранене, пазаруване, придружаване и др.). За подобряване на качеството на предоставяните грижи е необходимо подобряване на професионалния капацитет на персонала за предоставяне на услуги за възрастни хора. Подкрепата за лица с увреждания често се нуждае от интердисциплинарен подход, което налага подобряване на координацията между различните здравни професионалисти, както и на социалните и други услуги, предоставяни на хората с увреждания.

- Значителна част от потенциалните потребители са приковани към домовете си поради здравословни, битови, архитектурни и други бариери. Затова е необходимо развиване и предлагане на мрежа от социални услуги в общността, съобразени с потребностите на възрастните хора и хората с увреждания, подобряване на тяхното

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020г.
съфинансирана от Европейския социален фонд на
Европейския съюз-BG05SFOP001-2.009-0001-C01–
„Повишаване на гражданското участие
в процесите на формулиране, изпълнение и
мониторинг на социалната политика“

качество. Съчетаването на мерки за достъп до пазара на труда, предоставянето на качествени социални и здравни услуги и осигуряването на адекватни доходи е подход за социално включване, който обхваща целия цикъл на живота на човека и допринася за превенция на предаването на бедността между поколенията.

- Наблюдава се концентриране на лекарски практики в града за сметка на селата от общинския център. В община Ботевград от всички 13 населени места, 7 села са без общопрактикуващ лекар. Освен това в много случаи те по една или друга причина не работят в екип с медицински сестри, което допълнително намалява качеството и/или обхвата на предоставяната здравна грижа.
- Предлаганите социални услуги, свързани с подкрепа на родители и деца/училище за родители, училищна подкрепа, услуги за свободното време на деца/ се нуждаят от доразвиване.